

Σχόλια Γιώργου Ελενόπουλου, με αφορμή δημοσιεύματα -ρεπορτάζ και σχολιασμούς- που ακολούθησαν προδημοσίευση του βιβλίου Θαπατέρο:

Ο Γιώργος Παπανδρέου παρεμβαίνει στη συζήτηση που γίνεται αυτές τις ημέρες για όσα συνέβησαν την περίοδο του Νοεμβρίου 2011, προκειμένου να αποκατασταθεί η αλήθεια, η οποία ταλαιπωρείται από τις κάθε είδους «μαρτυρίες» καλοθελητών ή αφελών, δημιουργώντας μια λάθος εικόνα για όσα συνέβησαν και επηρέασαν βαθύτατα τις πολιτικές εξελίξεις, οι οποίες οδήγησαν στη σημερινή κατάσταση.

Ο πρώην πρωθυπουργός παρεμβαίνει μέσω σχολίων του στενού του συνεργάτη σε θέματα Τύπου Γιώργου Ελενόπουλου. Στο μακροσκελές κείμενο των 4.500 λέξεων αναφέρονται τα εξής:

Τις τελευταίες ημέρες γράφτηκαν και ακούστηκαν πολλά, σχετικά με την κρίσιμη περίοδο του Νοεμβρίου του 2011.

Βεβαίως, ο δημόσιος λόγος επεκτάθηκε και σε άλλες περιόδους στις οποίες κυριάρχησαν σημαντικά γεγονότα, τα οποία συνδέονται με την πορεία της χώρας κατά την κρίση.

Ο καθένας παρουσιάζει τα πράγματα από την δική του σκοπιά. Είναι θεμιτό.

Ωστόσο, όταν κανείς έχει την ευθύνη της διακυβέρνησης της χώρας, οφείλει να αναζητήσει όλα τα πιθανά σενάρια για την λύση του προβλήματος, αλλά με μια προϋπόθεση, να λάβει υπόψη τα πραγματικά δεδομένα και τις υπάρχουσες δυνατότητες.

Μάλιστα, για αυτό το δεύτερο, τις δυνατότητες, θα ήταν καλό να πούμε ότι, χρειάστηκε να πάμε ακόμη πιο κει, καθώς υπήρξε ανάγκη να δημιουργήσουμε κάτι εκ του μηδενός.

Τον μηχανισμό στήριξης. Για τη στήριξη μιας χώρας που λόγω της εκτόξευσης του ελλείμματος το 2009, είχε γίνει στόχος αφόρητων πιέσεων από τις διεθνείς χρηματαγορές.

Το βέβαιο είναι ότι, κανείς δεν μπορεί να παίζει με την τύχη μιας ολόκληρης χώρας, με το μέλλον ενός λαού, πόσο μάλλον όταν έχει την ευθύνη να πάρει αποφάσεις για μια χώρα και έναν λαό.

Έχοντας αυτά υπόψη, ας δούμε ποια ήταν τα θέματα που τέθηκαν:

Πρώτον, το δημοψήφισμα.

Κατ' αρχάς, θα πρέπει να ξεκαθαρίσουμε γιατί δεν έγινε δημοψήφισμα κάποια άλλη στιγμή, για παράδειγμα πριν από την υπογραφή του μνημονίου, όπως έχουν κάποιοι υποστηρίξει.

Τότε λοιπόν,

- Δεν υπήρχε κανένα απολύτως χρονικό περιθώριο ούτε για εκλογές ούτε για δημοψήφισμα, μπροστά στην αδήριτη εθνική ανάγκη να αποφευχθεί το ολοκαύτωμα της βίαιης χρεοκοπίας το Μάιο του 2010. Πολύ απλά, δεν θα προλαβαίναμε να στήσουμε τον Μηχανισμό, πριν χρεοκοπήσουμε.

Αρκεί να υπενθυμίσουμε ένα αδιαμφισβήτητο γεγονός: η εκταμίευση της πρώτης δόσης του Μηχανισμού Στήριξης στην Ελλάδα, μετά από όλες τις απαραίτητες διαδικασίες έγκρισης (ΕΕ και ΔΝΤ), ολοκληρώθηκε μόλις στις 18 Μαΐου 2010 το μεσημέρι. Λίγες μόνο ώρες πριν από τη λήξη του ομολόγου των 8,5 δισ. στις 19 Μαΐου 2010.

Χωρίς την εκταμίευση της πρώτης δόσης, θα οδηγούμασταν στη βίαιη χρεοκοπία της χώρας. Πότε, λοιπόν, θα μπορούσαν να χωρέσουν χρονικά οι εκλογές ή το δημοψήφισμα;

- Η κυβέρνηση είχε νωπή λαϊκή εντολή, αυτή των εκλογών του Οκτωβρίου 2009. Η διαχείριση της ελληνικής κατάστασης άρχισε να βγαίνει εκτός ελέγχου, λόγω της αναβλητικότητας της ΕΕ και των επίμονων επιθέσεων των διεθνών αγορών, από τις αρχές Μαρτίου 2010.

- Δεδομένου ότι, στα μέσα Μαΐου του 2010 η χώρα θα αντιμετώπιζε αξεπέραστο πρόβλημα εξυπηρέτησης του χρέους της, από τη στιγμή που τα spreads δανεισμού από τις αγορές καθίσταντο κάθε μέρα και πιο απαγορευτικά, αυτό σήμαινε ότι η κυβέρνηση Παπανδρέου είχε στη διάθεσή της μόνο δύο - τρεις μήνες για να πείσει την ΕΕ να δημιουργήσει μηχανισμό στήριξης που θα κάλυπτε το τεράστιο πρόβλημα δανειοδότησης του ελληνικού χρέους. Το γεγονός ότι αυτό τελικά επετεύχθη και στήθηκε σε σύντομο χρόνο - που δεν έχει ιστορικό προηγούμενο για τα δεδομένα της ΕΕ - ο Μηχανισμός Στήριξης, ο οποίος εξασφάλισε στην Ελλάδα το ιλιγγιώδες ποσό των 110 δισ. και μάλιστα, σε μία συντηρητικοκρατούμενη ΕΕ που στην αρχή δεν ήθελε να δώσει ούτε σεντ και θεωρούσε μια τέτοια πράξη παραβίαση της Συνθήκης του Μάαστριχτ, συνιστά ιστορική και σωτήρια για τη χώρα ελληνική επιτυχία.

- Προκήρυξη εκλογών ή διενέργεια δημοψηφίσματος θα συνεπαγόταν εκείνη τη στιγμή απαγορευτική απώλεια τεράστιου - και εξαιρετικά πολύτιμου - διαπραγματευτικού χρόνου.

- Και κάτι εξίσου σημαντικό: παρότι το Σύνταγμα του 1975 προέβλεπε την δυνατότητα διενέργειας δημοψηφίσματος, αυτό θα μπορούσε να γίνει μόνο εάν υπήρχε νόμος που θα εξειδίκευε την εφαρμογή αυτής της Συνταγματικής πρόβλεψης. Κάτι που καμία Βουλή έως τότε δεν είχε κάνει. Άρα δημοψήφισμα για να πραγματοποιηθεί θα χρειαζόταν να ψηφιστεί ένας εφαρμοστικός νόμος, ιδιαίτερης βαρύτητας, απαιτώντας αξιόλογο χρόνο που δεν υπήρχε.

Αυτή την νομοθετική υποχρέωση υλοποίησε τελικά η Κυβέρνηση Παπανδρέου το καλοκαίρι του 2011.

Γιατί, λοιπόν, δημοψήφισμα στα τέλη του 2011;

Γιατί υπήρξαν μια σειρά από γεγονότα που συνέβαλαν στη διαμόρφωση ενός κλίματος που θα μπορούσε να χαρακτηριστεί σχεδόν έκρυθμο.

Στις αρχές της Άνοιξης του 2011, και ενώ μέχρι τότε η εφαρμογή του προγράμματος προσαρμογής δέχεται τα εύσημα εχθρών και φίλων και η Ελλάδα εξασφαλίζει ευνοϊκότερους όρους αποπληρωμής των δανείων της στη Σύνοδο Κορυφής του Μαρτίου, οι αποφάσεις Μέρκελ - Σαρκοζί στη Ντοβίλ στα τέλη του 2010, σχετικά με τη συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα σε μελλοντικές αναδιαρθρώσεις χρέους κρατών - μελών, πυροδοτούν εκ νέου την αντίδραση των αγορών. Το αποτέλεσμα είναι να επεκταθεί το πρόβλημα και σε άλλες χώρες και τα σπρέντ να εκτοξευθούν και πάλι στα ύψη τόσο για την Ελλάδα, όσο και για άλλες χώρες της Ευρωζώνης.

Τότε συνειδητοποιούν (ΕΚΤ, Ευρωπαϊκή Επιτροπή και ΔΝΤ) ότι, η Ελλάδα δεν θα μπορούσε να δανειστεί αυτόνομα από τις αγορές το 2012, όπως είχε προγραμματιστεί. Άρα θα χρειαζόταν νέο πρόγραμμα η χώρα μας, νέα βοήθεια, αλλά και νέα προσέγγιση στην κρίση που περνά η Ευρωζώνη.

Παράλληλα, στην ΕΕ και στις διεθνείς αγορές η φημολογία, η αρθρογραφία αλλά και επίσημες δηλώσεις κάποιων αξιωματούχων, ανοίγουν διάπλατα το ενδεχόμενο να φύγει η Ελλάδα από το Ευρώ. Αυτή η φημολογία αντί να σταματήσει, εντείνεται.

Το αποτέλεσμα ήταν να δημιουργηθεί ακόμα μεγαλύτερη ανασφάλεια στην Ελλάδα αλλά και οικονομική δυσπραγία λόγω της παύσης επενδύσεων, του ακόμη μεγαλύτερου περιορισμού της ρευστότητας από το τραπεζικό σύστημα καθώς και της φυγής κεφαλαίων από τους καταθέτες.

Σε αυτή την δύσκολη καμπή ξεκινούν μεγάλες διαδηλώσεις, ενώ στο εσωτερικό του ΠΑΣΟΚ, ορισμένοι βουλευτές, μέλη της Κ.Ο. του ΠΑΣΟΚ, προχωρούν σε δηλώσεις που πυροδοτούν το κλίμα νευρικότητας.

Το Μεσοπρόθεσμο Πρόγραμμα κινδυνεύει να μην περάσει από το Ελληνικό Κοινοβούλιο, πράγμα που θα στερούσε από την Ελλάδα τη δυνατότητα να αρχίσει τη μεγάλη και δύσκολη διαπραγμάτευση για την ελάφρυνση του χρέους της, ενώ θα κυριαρχούσε και το σενάριο GREXIT (εξόδου της Ελλάδας από την Ευρωζώνη).

Ο Γιώργος Παπανδρέου απευθύνεται στον τότε αρχηγό της αξιωματικής αντιπολίτευσης και νυν Πρωθυπουργό, προτείνοντας συνεργασία με συγκεκριμένο πλαίσιο. Αξιοποιώντας τη σημαντική πλειοψηφία στην τότε Βουλή, να προχωρήσουν σε βαθιές τομές -από το πολιτικό σύστημα μέχρι την αντιμετώπιση κατεστημένων συμφερόντων- που εμπόδιζαν την πρόοδο στην Ελλάδα.

Δηλαδή, συμφωνία για μια σειρά πολιτικές, με συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα και με συζήτηση για τα πρόσωπα που θα μπορούσαν να υπηρετήσουν αυτές τις πολιτικές, κυρίως μεγάλες μεταρρυθμίσεις, ώστε να συγκροτηθεί κυβέρνηση συνεργασίας. Ο Γιώργος Παπανδρέου, τονίζει ότι, εφόσον υπάρξει κατάληξη σε όλα αυτά, τότε ο ίδιος μπορεί να συζητήσει ακόμη και το ενδεχόμενο να τοποθετηθεί άλλος πρωθυπουργός. Δυστυχώς, ο κ. Σαμαράς, το μόνον που κάνει, είναι δια των συνεργατών του να διαμορφώσει στα Μέσα Ενημέρωσης κλίμα παραίτησης του Πρωθυπουργού. Μια πρωτοβουλία που θα μπορούσε να οδηγήσει σε θετική για την χώρα εξέλιξη, δυναμιτίζεται.

[Στο σημείο αυτό, αν και το έχουμε πει πολλές φορές, αξίζει να σημειωθεί ότι:

Μια κυβέρνηση συνεργασίας, με αυτό το πλαίσιο, θα είχε μια σειρά από θετικές επιπτώσεις. Η συνεργασία θα διαμόρφωνε πεδίο συναίνεσης, θα μπορούσαν να προχωρήσουν και με μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα οι αναγκαίες μεταρρυθμίσεις, που με τη σειρά τους θα είχαν ευεργετικά αποτελέσματα και στα δημόσια οικονομικά (για παράδειγμα, ένα δίκαιο, αποτελεσματικό, διάφανο φορολογικό σύστημα), με κατάληξη να ελαφρυνθεί το βάρος από το πεδίο των όποιων οριζόντιων μέτρων, που ταλανίζουν τους πολίτες. Παράλληλα, θα είχαμε κερδίσει περισσότερο από ενάμιση χρόνο και δεν θα είχαν επιβαρυνθεί οικονομικά οι πολίτες με βαρύτερα μέτρα. Θα δινόταν και περισσότερος χώρος στην ανάπτυξη. Αλλά, και θα είχε ανοίξει ανεπίστρεπτα πλέον ο δρόμος για την ανατροπή των κακοδαιμονιών του πελατειακού κράτους. Αυτό δεν θα πρέπει να διαφεύγει ποτέ της προσοχής μας, γιατί ακόμη και σήμερα αυτή η ανάγκη είναι πρωτεύουσα.

Πολύ περισσότερο, που με τις θυσίες του Ελληνικού λαού, βρισκόμαστε κοντά στην επίτευξη πρωτογενούς πλεονάσματος, το οποίο μεν μπορεί να μην αποτελεί πανάκεια, αλλά μετά βεβαιότητας μπορεί να αξιοποιηθεί από τη χώρα, προκειμένου έστω και τώρα, παρά τον χρόνο που χάθηκε, να συνεχιστούν οι μεταρρυθμίσεις που είχαν ξεκινήσει, έναντι των όποιων μέτρων πλήττουν τους πολίτες.

Μάλιστα, και οι εταίροι μας οφείλουν να κατανοήσουν ότι, έχουν υποχρέωση μετά από αυτές τις εξελίξεις να πράξουν το αυτονόητο και να δώσουν τον απαραίτητο χρόνο για μεταρρυθμίσεις και μεγάλες αλλαγές. Με τον τρόπο αυτό, εκτός των άλλων, πέρα από τα καλά λόγια που εκφράζουν για τις προσπάθειες του Ελληνικού λαού, θα τις επιβραβεύσουν και εμπράκτως, δείχνοντας ότι, ενδιαφέρονται πραγματικά για τους Έλληνες.

Αυτή η ανάγκη επισημαίνεται συνεχώς από τον Γιώργο Παπανδρέου στις παρεμβάσεις του σε όλο τον κόσμο. Μεταρρυθμίσεις και αλλαγές παντού και στην Ελλάδα και στην Ευρώπη. Και καλό είναι να τονιστεί ότι, όλο και περισσότεροι αντιλαμβάνονται αυτήν την αναγκαιότητα, ακόμη και κάποιοι που μέχρι χτες δεν βρίσκονταν κοντά σε αυτήν την προοδευτική αντίληψη.]

Να επανέλθουμε όμως στα δεδομένα της τότε περιόδου.

Ακολουθεί ο ανασχηματισμός της κυβέρνησης και στα τέλη του καλοκαιριού η διαπραγματεύση με την τρόικα, που αντιμετωπίζει προβλήματα, παρά το ότι αργότερα καθίσταται δυνατόν να διευρυνθεί η αρχική απόφαση του καλοκαιριού για ελάφρυνση του χρέους, από λίγο περισσότερα από 20 δισ., στα περίπου 100 δισ. Ευρώ.

Η εθνική επιτυχία της Συμφωνίας των Βρυξελλών του Οκτωβρίου του 2011, που προέβλεπε νέο πακέτο στήριξης με πολύ ευνοϊκούς όρους αποπληρωμής και χωρίς ιστορικό προηγούμενο ελάφρυνση χρέους για την Ελλάδα, απορρίπτεται μαζικά από τα πολιτικά κόμματα στην Ελλάδα.

Το κλίμα παραμένει τεταμένο και ξεφεύγει από κάθε όριο ανήμερα της εθνικής επετείου της 28ης Οκτωβρίου.

Το ΠΑΣΟΚ και πάλι σηκώνει μόνο του το βάρος της ευθύνης εφαρμογής του δύσκολου προγράμματος. Που όμως, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά τις μεταρρυθμίσεις, προϋποθέτει ευρύτατη εθνική συναίνεση.

Όμως, η πόρτα της συνεργασίας και της απαραίτητης εθνικής συνεννόησης για να εφαρμοστεί η Συμφωνία των Βρυξελλών, έχει κλείσει με ευθύνη Σαμαρά. Μοναδική διέξοδος η διενέργεια ενός δημοψηφίσματος, καθώς μέχρι τότε η ΝΔ παρέμενε δήθεν αρνητής του μνημονίου.

Ο Γιώργος Παπανδρέου ανακοινώνει την απόφασή του, για την οποία είχε προϊδεάσει από το καλοκαίρι όλους τους θεσμικούς Ευρωπαϊούς παράγοντες, όπως και ηγέτες μεταξύ των οποίων και την Καγκελάριο Μέρκελ.

Με την απόφαση του Γιώργου Παπανδρέου δεδομένη, οδηγούμαστε στη συνάντηση των Καννών, την παραμονή της συνεδρίασης του G20.

Στη συνάντηση, ο Γιώργος Παπανδρέου ενημερώνει για τις λεπτομέρειες της απόφασής του. Η αντίδραση Σαρκοζί, για τους δικούς του λόγους, είναι έντονη, αλλά δεν υπήρξε ο παραμικρός υβριστικός σχολιασμός εκ μέρους του. Η Μέρκελ πιο ψύχραιμη κατανοεί και στηρίζει την πρόταση. Σημειώνεται, επειδή είδαν το φως της δημοσιότητας διάφορα αβάσιμα και εκτός πραγματικότητας στοιχεία, ότι στη συνάντηση αυτή δεν παρίσταται ο Χ. Θαπατέρο.

Το ερώτημα του Δημοψηφίσματος; Ναι ή όχι στη συμφωνία - η εφαρμογή της οποίας εγγυάται την παραμονή μας στο Ευρώ.

Ο Γιώργος Παπανδρέου, επιμένει στην απόφασή του. Γνωρίζει ότι, το ζήτημα αυτό θα επηρεάσει ολόκληρη την Ευρώπη. Έτσι κι αλλιώς από την πρώτη στιγμή που ξέσπασε η κρίση, είχε τονίσει προς τους εταίρους μας ότι, το πρόβλημα δεν αφορά μόνον την Ελλάδα αλλά συνολικά την Ευρώπη. Αλλά είναι η ώρα της αλήθειας για όλους.

Πιστεύει ότι, με τα δεδομένα που υπήρχαν, με την παντελή απουσία πολιτικής συναίνεσης και σωφροσύνης - κάτι που δημιουργούσε ακόμα μεγαλύτερη δυσπιστία στους εταίρους μας και στις αγορές -, οι πολίτες έπρεπε να αποφασίσουν για το συγκεκριμένο, θεμελιώδες ζήτημα. Μόνο έτσι θα μπορούσε να διασφαλιστεί η εφαρμογή της Συμφωνίας των Βρυξελλών. Με μία ξεκάθαρη απόφαση των Ελλήνων πολιτών, πέρα από μικροκομματικά παιχνίδια και υπολογισμούς.

Οι εκλογές δεν θα μπορούσαν να δώσουν διέξοδο, καθώς όλοι, πέραν της κυβέρνησης, παρέμεναν στις αδιέξοδες θέσεις που είχαν διατυπώσει. Όλοι θα απέφευγαν να απαντήσουν ευθέως στο θεμελιώδες ερώτημα: “αν αποδέχονται τη Συμφωνία με ό,τι αυτή μας διασφαλίζει σε ευρωπαϊκό επίπεδο ή την απορρίπτουν όποιες και αν είναι οι συνέπειες”. Όλοι θα οχυρωνόντουσαν πίσω από μία Παράταξη και μία Κυβέρνηση που έκανε το εθνικό της καθήκον, για να την πετροβολούν εκ του ασφαλούς.

Η ώρα όμως απαιτούσε μια συγκεκριμένη και ξεκάθαρη απάντηση. Αφού το πολιτικό σύστημα αδυνατούσε να διαμορφώσει συνθήκες συναίνεσης, ο λόγος έπρεπε να δοθεί στους πολίτες.

Ήταν η ώρα να μιλήσει ο κάθε Έλληνας πολίτης.

Να ορίσει ο ίδιος την πορεία της χώρας.

Με όλα αυτά ξεκαθαρισμένα μέσα του, ο Γιώργος Παπανδρέου, δεν υποχωρεί και η συνάντηση των Καντών ολοκληρώνεται με αυτό το δεδομένο.

Μέρκελ και Σαρκοζί, στις δηλώσεις τους μετά τη συνάντηση μιλούν και αυτοί με δεδομένο το ότι θα γίνει δημοψήφισμα. (παρότι ο Σαρκοζί δίνει τη δική του ερμηνεία στο ερώτημα του δημοψηφίσματος).

Το δημοψήφισμα δεν θα πραγματοποιηθεί, αλλά μετά την ιλιγγιώδη στροφή Σαμαρά σε σχέση με τη Συμφωνία των Βρυξελλών, σχηματίζεται κυβέρνηση συνεργασίας.

Μια κυβέρνηση συνεργασίας για να στηριχθεί η Συμφωνία των Βρυξελλών.

Μια κυβέρνηση συνεργασίας που θα μπορούσε να σχηματιστεί νωρίτερα αν ο κ. Σαμαράς είχε συμφωνήσει.

Και δεν θα πραγματοποιηθεί το δημοψήφισμα, γιατί συνέτρεξαν μια σειρά λόγοι.

Ορκισμένοι εχθροί των εταίρων μας, που ξιφουλκούσαν εναντίον του μνημονίου, μετατρέπονται ξαφνικά σε θιασώτες του, τονίζοντας ότι ο Παπανδρέου οδηγεί τη χώρα στην καταστροφή. Αρκετά μέσα Ενημέρωσης και "ενδιαφερόμενοι" πάσης φύσεως, υπερασπίζονται ό,τι μέχρι εκείνη την ώρα ύβριζαν.

Ακόμη και ο οπαδός των δημοψηφισμάτων κατά το παρελθόν, Πρόεδρος του ΣΥΡΙΖΑ, εκφράζει τη διαφωνία του. Κατά τα λοιπά, υπερασπίζεται τους πολίτες. Όμως, με αυτή του τη στάση, δεν επιδεικνύει σεβασμό, ούτε και εμπιστοσύνη στην κρίση τους.

Όλα αυτά δυναμιτίζουν το κλίμα, ενώ εκτός της δήλωσης του Ευάγγελου Βενιζέλου, στην οποία αναφέρθηκε ο ίδιος και πριν λίγες μέρες, μικρός αριθμός μελών της Κ.Ο. του ΠΑΣΟΚ, αλλά ικανός για να μην επιτρέψει την έγκρισή της από τη Βουλή, δεν συναινεί στην πρόταση για δημοψήφισμα και διατυπώνει δια δημοσίων δηλώσεων την διαφωνία αυτή. Γίνεται έτσι φανερό, ότι η πρόταση για δημοψήφισμα δεν είχε υπό τις συνθήκες που διαμορφώθηκαν δυνατότητα υλοποίησης.

Έτσι χάνεται μια ευκαιρία να αποφασίσουν οι πολίτες, όπως θέλει και η δημοκρατία, επί ενός μείζονος σημασίας ζητήματος για το μέλλον της χώρας και της Ελληνικής κοινωνίας.

Χάθηκε και μια ευκαιρία να ξεκαθαριστούν οριστικά μια σειρά από μυθοπλασίες, πίσω από τις οποίες ακόμη και σήμερα κάποιοι κρύβονται και συνεχίζουν να ομιλούν άκοπα και βεβαίως, ανεύθυνα.

Ένα "ναι" στο δημοψήφισμα θα έστελνε ένα διπλό μήνυμα στους δύσπιστους εταίρους μας: ο Ελληνικός λαός υπεύθυνα αναλαμβάνει την ευθύνη των μεγάλων μεταρρυθμίσεων και πια δεν υπάρχουν περιθώρια για εικασίες περί της εξόδου της Ελλάδας από το ΕΥΡΩ. Ένα μήνυμα που θα έφερνε σιγουριά και ταχύτερα

αποτέλεσμα από την εφαρμογή του προγράμματος - αποφεύγοντας και κόστος και χρόνο που χάθηκε με τις εκλογικές μάχες που ακολούθησαν.

Ένα "όχι" στο ερώτημα του δημοψηφίσματος θα είχε συνέπειες, αλλά θα ήταν κυρίαρχη απόφαση του Ελληνικού λαού και άρα σεβαστή από όλους.

Και σε κάθε περίπτωση, ας σταματήσουμε να υποτιμούμε την ικανότητα του Ελληνικού λαού να παίρνει σωστές αποφασίσεις για καίριας σημασίας ζητήματα.

Μόνο, που μαζί με όλα αυτά αποδεικνύεται για μια ακόμη φορά, ότι το πραγματικό πρόβλημα που αντιμετωπίζει και η Ελλάδα, πέραν του δημοσιονομικού, και η Ευρώπη, πέραν των συστημικών αδυναμιών του Ευρώ και των θεσμικών αδυναμιών της ΕΕ, είναι η Δημοκρατία. Για τη χώρα μας προσθέτως, οι κακοδαιμονίες του πελατειακού κράτους.

Δεύτερον, το μνημόνιο.

Ας ξεκαθαρίσουμε εξ' αρχής ότι, η κρίση, δεν αφορά μόνον την Ελλάδα, αλλά συνολικά την Ευρώπη και βεβαίως, περισσότερο τις χώρες που βρίσκονται σε προγράμματα προσαρμογής, όπως η Πορτογαλία και η Ιρλανδία ή ακολουθούν αυστηρά μέτρα λιτότητας, όπως η Ισπανία και η Ιταλία. Αλλά επίσης, ας ξεκαθαρίσουμε ότι, δεν είναι ίδιες όλες οι περιπτώσεις.

Με πιο απλά λόγια, η Ισπανία είχε πρόβλημα με τον τραπεζικό της τομέα, ως αποτέλεσμα της κρίσης στην αγορά ακινήτων. Δεν είχε παραβιάσει τις προβλέψεις του Συμφώνου Σταθερότητας, αντιθέτως ήταν υπόδειγμα σύμφωνα με τα κριτήριά του. Η Ελλάδα είχε βαθύτερο πρόβλημα, που αφορούσε συνολικά τα δημόσια οικονομικά της. Υπενθυμίζεται ότι, πρόβλημα αντίστοιχο με της Ισπανίας - τραπεζικού τομέα- είχαν και οι δύο χώρες του Βορρά, Ιρλανδία και Ισλανδία. Μιλάμε επομένως, για εντελώς διαφορετικές περιπτώσεις.

Επίσης, η Ελλάδα, παρουσίασε μέσα σε μικρό χρονικό διάστημα δύο βαρύτατα συμπτώματα της κρίσης.

Το πρώτο, αφορούσε αυτά τα ίδια τα δημόσια οικονομικά που είχαν ως αποτέλεσμα να μην υπάρχει δυνατότητα χρηματοδότησης της χώρας, από τα τέλη του 2009 - αρχές του 2010.

Το δεύτερο, αφορούσε την έλλειψη εμπιστοσύνης αλλά και την επίθεση των αγορών στο Ευρώ μέσω της Ελλάδας που εκδηλώθηκε τον Φλεβάρη και τον Μάρτη του 2010.

Προσθέτως, σήμερα όλοι γνωρίζουν, ότι χρήματα διαθέσιμα με χαριστικούς όρους δεν υπήρχαν, ούτε από τη Ρωσία, η οποία μας προέτρεψε να πάμε στο ΔΝΤ και μάλιστα, με επίσημη δήλωση του τότε Πρόεδρου της, ούτε από Αραβικές χώρες, ούτε από οπουδήποτε αλλού.

Κατέπεσαν αυτοί οι μύθοι από τις εξελίξεις, με τελευταία την περίπτωση της Κύπρου, για την οποία ας σημειωθεί η αναγκαία χρηματοδότηση ήταν πολύ μικρή σε σχέση με τις ανάγκες της Ελλάδας.

Και όλα αυτά, με δεδομένο ότι, οι συστημικές αδυναμίες του κοινού νομίσματος είχαν καταστήσει είδος εν ανεπαρκεία ένα μηχανισμό βοήθειας προς τις χώρες που θα μπορούσαν να χτυπηθούν από μια κρίση.

Ας μην αγνοούμε ότι, η Ελλάδα αντιμετώπισε μια Ευρώπη που αρνιόταν κάθε παρέμβαση στις αγορές ενώ σήμερα η Ιταλία και η Ισπανία βρίσκονται εκτός μνημονίων διότι η ΕΚΤ (ειδικά ο Ντράγκι) ανακοίνωσε προ έτους ότι είναι διατεθειμένος να κάνει "ό,τι χρειαστεί" και να αγοράσει ομολόγα των κρατών που ακολουθούν ένα σοβαρό πρόγραμμα προσαρμογής από τη δευτερογενή αγορά, ώστε να πιέσει προς τα κάτω τα spread. Δηλαδή, η ΕΚΤ βοήθησε ενεργά, ώστε οι χώρες αυτές να συνεχίσουν να δανείζονται από τις αγορές, αντί να υποχρεωθούν να ζητήσουν δανειοδότηση από τον μηχανισμό στήριξης.

Και ας θυμίσουμε ότι, παραγνωρίζοντας το βάθος της κρίσης στη Ευρωζώνη, η ΕΕ δεν έδωσε στην Ελλάδα παρόμοια στήριξη τον Μάρτιο του 2010. Παρά τις δικές μας ορθές επισημάνσεις και εκκλήσεις.

Μια ανάλογη στήριξη, θα είχε ουσιαστικά δώσει την δυνατότητα στη χώρα μας να αποφύγει την προσφυγή της στο μηχανισμό στήριξης.

Αυτό και μόνον το τελευταίο, εκείνη την περίοδο, θα αποτελούσε πιθανότατα ικανή παράμετρο αποφυγής της κρίσης. Με λιγότερο κόστος και για τον Έλληνα και τον Ευρωπαϊό φορολογούμενο.

Και πρέπει να συμπεριλάβουμε στο σκεπτικό μας, τη διάσταση που αφορούσε τη συντηρητική αντίληψη που επικρατούσε στην ΕΕ. Αντίληψη που οδηγούσε τις λεγόμενες ισχυρές χώρες να επιχειρούν με κάθε τρόπο να αποτινάξουν τον... σατανά, λέγοντας ότι, το πρόβλημα αφορά την Ελλάδα - ας το λύσει, λοιπόν, μόνη της. Επικρατούσε δηλαδή η άποψη, ότι η εφαρμογή και μόνον ενός ικανού προγράμματος προσαρμογής από την Ελλάδα, θα ηρεμούσε τις αγορές. Ο Γιώργος Παπανδρέου είχε αντιτείνει ότι, παράλληλα χρειάζεται ισχυρή παρέμβαση της ΕΕ στις αγορές αλλά και απέναντι στην γενικευμένη ύφεση με επενδύσεις σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Δεν χρειάζεται περισσότερα γι' αυτό, ούτε και για το τι λέγεται ακόμη και σήμερα για τις χώρες του Νότου.

Να προστεθεί μόνον, για να ολοκληρωθεί αυτός ο κύκλος των δεδομένων, το γεγονός ότι, το ΔΝΤ, επειδή έχουν ακουστεί πολλά και κατά το μάλλον ανεργμάτιστα, από μόνο του, ακόμη και αν υπήρχε δυνατότητα προσφυγής σε αυτό χωρίς συζήτηση στην Ευρώπη, δεν θα μπορούσε να καλύψει τις ανάγκες στις χώρες, παρά μόνον σε πολύ μικρό βαθμό.

Ας σημειωθεί ότι, στο πλαίσιο των προσπαθειών του Γιώργου Παπανδρέου για την εξεύρεση λύσης, το ενδεχόμενο μονομερούς προσφυγής στο ΔΝΤ, δεν ήταν επιλογή. Ήταν αρχικά -όσο δεν υπήρχε ευρωπαϊκός μηχανισμός- η μόνη πιθανή διέξοδος, έστω και εάν αυτή η λύση θα είχε κοντά ποδάρια λόγω του μεγέθους της βοήθειας που χρειαζόμασταν. Παράλληλα, αυτή η διαπίστωση, με την κατάλληλη αξιοποίηση της, συνέβαλε τα μέγιστα ώστε να ξυπνήσουν τα ευρωπαϊκά αντανakλαστικά. Λειτουργήσε αποτελεσματικά ως μοχλός πίεσης, αν όχι σχεδόν διλημματικού ή ακόμη και "εκβιαστικού" τύπου χειρισμών προς τους Ευρωπαίους εταίρους,

προκειμένου να αναγκαστούν να αντιδράσουν και να συζητήσουν μια ευρωπαϊκή λύση.

Ένα ακόμη στοιχείο για το ΔΝΤ. Η παρουσία του στην ΕΕ, προϋπήρχε της συμφωνίας για τη βοήθεια προς την Ελλάδα, καθώς κάποιες χώρες, με πρωταγωνίστρια την Γερμανία, δεν εμπιστεύονταν τις υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, τόσο στον ελεγκτικό τομέα, όσο και σε αυτόν της τεχνογνωσίας. Μάλιστα, μέχρι και λίγες ώρες πριν από την τελική απόφαση για τον ευρωπαϊκό μηχανισμό, υπήρχαν Πρωθυπουργοί της Ευρωζώνης που δημόσια παρέπεμπαν την Ελλάδα στο ΔΝΤ και μόνο.

Και βεβαίως, ας ξεκαθαρίσουμε ότι, δυνατότητα αναδιάρθρωσης του χρέους εκείνη την περίοδο δεν υπήρχε. Είχε τεθεί - ας το πούμε σήμερα - και από την ελληνική πλευρά κατά τις διαπραγματεύσεις, όχι δημοσίως, αλλά ούτε η ΕΚΤ, ούτε η Γερμανία, όπως και πολλές άλλες χώρες, ούτε συνολικά η ΕΕ ήταν έτοιμοι να αποδεχτούν κάτι τέτοιο. Παράλληλα, μια οποιαδήποτε τέτοια μονομερής απόφαση ή εξέλιξη, χωρίς προηγούμενη προετοιμασία, θα οδηγούσε σε βίαιη χρεοκοπία και έξοδο από τις αγορές για δεκαετίες. Υπενθυμίζεται ότι, ακόμη και ο κ. Σαμαράς, πολύ αργότερα, τον Μάρτιο του 2011, σε συνέντευξη του, ερωτηθείς να επιμείνει να αρνείται την αναδιάρθρωση του δημοσίου χρέους είχε απαντήσει: «Ασφαλώς και επιμένω! Οι συνέπειές της θα διαλύσουν και τις τράπεζες και την οικονομία. Σε μια τέτοια περίπτωση, η Ελλάδα θα κινδύνευε να βγει από τις διεθνείς αγορές για χρόνια. Και θα ανέβαινε το κόστος του μελλοντικού δανεισμού της».

Όπως επίσης, ας ξεκαθαρίσουμε ότι, τα επίσημα στοιχεία που δεν επιδέχονται αμφισβήτηση, επιβεβαιώνουν ότι, οι ξένες τράπεζες δεν "ξεφόρτωσαν" όπως υποστηρίζουν κάποιοι πριν από το κούρεμα τα ελληνικά τους ομόλογα που ανέρχονταν σε δεκάδες δισ. ευρώ, παρά ένα μικρό μέρος.

Ας αναλογιστούμε τέλος, ένα από τα ουσιαστικότερα ζητήματα. Εάν κάναμε "παιχνίδια" με το χρέος, όπως κάποιοι απαιτούσαν, υπήρχε μεγάλη πιθανότητα και να οδηγηθούμε σε χρεοκοπία και παράλληλα, χωρίς καν να ρωτηθεί ο Ελληνικός λαός, να βρεθούμε ξαφνικά εκτός ευρωζώνης.

Γίνεται φανερό σιγά - σιγά, ότι αυτή η απλή παράθεση των δεδομένων, οδηγεί σχεδόν αβίαστα στην επιλογή που στη συνέχεια ακολουθήσαμε, δηλαδή την συμφωνία με τους εταίρους μας, αυτό που ονομάζουμε μνημόνιο.

Ποιες ήταν οι πραγματικές δυνατότητες δεδομένων όσων προεκτέθεισαν;

Μόνον δύο:

Παύση πληρωμών, δηλαδή βίαιη χρεοκοπία ή διασφάλιση της χρηματοδότησης της χώρας μέσω μιας συμφωνίας με τους εταίρους της.

Για να επιτευχθεί όμως, αυτή η ζωτικής σημασία τότε εξέλιξη, απαιτήθηκε μεγάλος κόπος και διπλωματικός "μαραθώνιος" χιλιάδων μιλίων.

Η πραγματικότητα και η αλήθεια είναι ότι, οι εταίροι μας δεν ήθελαν να μας δώσουν τον μηχανισμό στήριξης. Επέμεναν ότι, το πρόβλημα είναι μόνο δικό μας. Μόνον μετά από σκληρές διαπραγματεύσεις κατέστη δυνατόν να συμφωνήσουν.

Και η διαπραγμάτευση και σκληρή ήταν και σε περιβάλλον εντάσεων πραγματοποιήθηκε. Πάντα έτσι γίνεται και αυτό το γνωρίζουν όσοι έχουν εμπειρία διαπραγματεύσεων.

Πόσο μάλλον, για ένα θέμα πρωτόγνωρο για τα ευρωπαϊκά αλλά και διεθνή δεδομένα - αφού αφορούσε χώρα - μέλος μιας ζώνης κοινού νομίσματος.

Και η διαπραγμάτευση έγινε πρωτίστως γι' αυτό.

Να στηθεί εξ' αρχής κάτι που δεν υπήρχε.

Ένας μηχανισμός στήριξης που θα επέτρεπε μια συμφωνία μεταξύ Ελλάδας και των εταίρων της και τη δανειοδότηση της πρώτης με πρωτόγνωρα ποσά.

Πολλοί δήθεν υπερπατριώτες, που... δεν σηκώνουν μύγα στο σπαθί τους, αγνοούν ότι, διαπραγμάτευση δεν γίνεται στα λόγια και σίγουρα όχι με κραυγές, αλλά στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων. Απαιτεί γνώση, στρατηγική, επιχειρήματα και διπλωματικές κινήσεις, πριν και κατά τη διαπραγμάτευση. Και στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων, υπήρξαν πολλές δύσκολες στιγμές. Μια από αυτές διαδραματίστηκε στα τέλη Μαρτίου του 2010, στις Βρυξέλλες, όταν μετά από ένα μαραθώνιο συναντήσεων και διπλωματικών χειρισμών, κατέστη δυνατόν να επιτευχθεί η συμφωνία για την χρηματοδότηση της χώρας, προκειμένου να αποφευχθεί μια βίαιη χρεοκοπία, που θα ισοδυναμούσε με εθνική καταστροφή. Ήταν μια από τις πιο δύσκολες και πιο σκληρές διαπραγματεύσεις, σε περιβάλλον μεγάλης έντασης - για την οποία θα μιλήσουμε με άλλη ευκαιρία. Έγινε όμως, όπως έγιναν και πολλές άλλες. Ανάλογης έντασης διαπραγματεύσεις έχουν γίνει και στο παρελθόν, όταν η χώρα δεν βρισκόταν σε κρίση και έγιναν για μεγάλα εθνικά ζητήματα, όπως η ένταξη της Κύπρου στην ΕΕ, αλλά και κατά της διάρκεια αυτής της κρίσης υπήρξαν στιγμές μεγάλης έντασης, όπως για παράδειγμα όταν ετέθη θέμα στέρησης ψήφου - κρατών μελών που βρίσκονται σε προγράμματα προσαρμογής στις αποφάσεις της ΕΕ - επομένως και της Ελλάδας. Η σύγκρουση που υπήρξε στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Οκτωβρίου του 2010 για να διαφυλαχθεί η κατοχυρωμένη θεσμική ισοτιμία όλων των κρατών - μελών έχει μείνει στην ιστορία για την έντασή της και κάποια στιγμή θα δει το φως της δημοσιότητας.

Έτσι γίνεται στις διαπραγματεύσεις και πρέπει να παλεύεις μέχρι να κερδίσεις.

Τρίτον, τα "γαλλικά" του Σαρκοζί.

Πριν από οτιδήποτε άλλο πρέπει να σημειωθούν δύο πράγματα:

Πρώτον, δεν γνωρίζουμε τι ακριβώς περιλαμβάνεται στο βιβλίο Θαπατέρο - θα το δούμε όταν το έχουμε στη διάθεσή μας.

Δεύτερον, ο Χ. Θαπατέρο δεν συμμετείχε στη συνάντηση των Καννών.

Σε αυτήν τη συνάντηση, ο Νικολά Σαρκοζί δεν εξέφρασε υβριστικού χαρακτήρα σχολιασμούς ενόπιον του Γιώργου Παπανδρέου. Αν το έκανε θα υπήρχε και η ανάλογη απάντηση.

Στη συνάντηση πράγματι υπήρξαν στιγμές έντασης αλλά αυτό δεν έχει ουδεμία σχέση με τα όσα είδαν το φως της δημοσιότητας. Πράγματι ήταν έντονη η αντίδραση Σαρκοζί, αλλά όχι και αυτή της Μέρκελ, όπως προαναφέραμε.

Σε κάθε περίπτωση, η αντίδραση του καθενός χαρακτηρίζει τον ίδιο.

Δεν γνωρίζουμε αν οι σχολιασμοί που αποδίδονται στον κ. Σαρκοζί, έγιναν κάπου αλλού και ως εκ τούτου δεν γνωρίζουμε αν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα.

Αν υπάρχουν και έχουν εκφραστεί σε κάποια άλλη συνάντηση, είναι προφανώς απαράδεκτοι.

Είναι όμως απορίας άξιο, πως κάποιοι που μιλούν για τα ανύπαρκτα ενόπιον του Γιώργου Παπανδρέου "γαλλικά" του Σαρκοζί, εντέλει συμφώνησαν με τον τελευταίο σε ό,τι αφορά το δημοψήφισμα. Είναι βέβαιο ότι, κατανοούν απολύτως την ανακολουθία τους και την ασυνέπειά τους έναντι των διακηρύξεών τους περί της υπεράσπισης των συμφερόντων της χώρας και του Ελληνικού λαού, αλλά μπροστά στους λόγους που τους επιβάλλουν να κάνουν ότι δεν καταλαβαίνουν, δεν ενδιαφέρονται και για την αξιοπιστία τους.

Ο Γιώργος Παπανδρέου πίστευε και πιστεύει στην ορθότητα της τότε απόφασής του, γιατί έπρεπε να δοθεί μια λύση ουσιαστική, που δεν θα σήκωνε ήξεις αφήξεις και λόγια του αέρα, ούτε και δήθεν λύσεις κατά πως βολεύουν τους άκαπνους παίκτες του πολιτικού τζόγου, οι οποίοι ενεργούν στο όνομα των σκοπιμοτήτων και των επιδιώξεών τους που ουδεμία σχέση έχουν με το συμφέρον της χώρας και των πολιτών.

Και πολύ περισσότερο, πίστευε και πιστεύει στην ορθότητα της απόφασής του, γιατί εμπιστεύεται τους πολίτες. Υπενθυμίζεται ότι και ως αρχηγός της αξιωματικής αντιπολίτευσης είχε ζητήσει να γίνει δημοψήφισμα για την τότε νέα Συνθήκη της Λισσαβώνας. Πιστεύει ότι, τα δημοψηφίσματα θα επέτρεπαν να ακουστεί ο Ελληνικός λαός και σε πολλά άλλα μείζονος σημασίας θέματα, όπως για παράδειγμα, της παιδείας, του πολιτικού συστήματος, των αλλαγών στο κράτος.

Αυτό κάνει και την διαφορά με τους δήθεν προστάτες των συμφερόντων του λαού. Τους illuminati.

Ας αναρωτηθούν, γιατί ταυτίστηκαν με τις επιλογές εκείνων με τους οποίους υποτίθεται ότι διαφωνούσαν και συνεχίζουν να διαφωνούν;

Και ας εξηγήσουν, γιατί μετετρέπησαν εν μια νυκτί σε θεματοφύλακες των μέχρι τότε επιλογών με τις οποίες διαφωνούσαν, διακηρύσσοντας ότι ο Παπανδρέου μας οδηγεί στην καταστροφή με το Δημοψήφισμα;

"Και με τον χωροφύλαξ και με τον αστυφύλαξ", δεν γίνεται, παρά μόνον για έναν λόγο. Για να μην επιλύεται τελικώς ένα μεγάλο ζήτημα και όλοι να κρύβονται πίσω από αυτό, εκτός από εκείνον που αναλαμβάνει την ευθύνη να το διαχειριστεί.

Έτσι όμως, και το ζήτημα δεν επιλύεται οριστικά επ' οφελεία της χώρας και των Ελλήνων και τα όποια συμφέροντα καταφέρνουν να αποκρύπτουν τις σκοπιμότητες τους, επιρρίπτοντας το ανάθεμα σε αυτόν που παλεύει για να το επιλύσει.

Αυτό κρύβεται πίσω από την κάθε τρεις και λίγο επαναφορά υποτιθέμενων ή ακόμη και κατασκευασμένων γεγονότων.

Όλα τα αλλά είναι προφάσεις εν αμαρτίαις.